

Justitsministeriet

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
DATO: 20.01.2026
SAGSNR.: 2026 - 35

Høring over udkast til bekendtgørelse om varetægtsfængsling i surrogat på egen bopæl med elektronisk fodlænke

Ved e-mail af 22. december 2025 har Justitsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast til bekendtgørelse.

Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Som led i gennemførelsen af aftalen om strafreform mv. har Justitsministeren den 27. november 2025 fremsat lovforslag L 83, som bl.a. indeholder forslag om indsættelse i retsplejelovens § 768 af en ny bestemmelse i stk. 2, nr. 8, hvorefter retten kan bestemme, at sigtede skal tage ophold på egen bopæl under intensiv overvågning og kontrol. Det foreslås samtidig, at der i § 768 indsættes nyt stk. 8, hvorefter Justitsministeren fastsætter regler om ophold på egen bopæl under intensiv overvågning og kontrol i medfør af stk. 2, nr. 8, herunder om egnethedsvurdering, vilkår, tilsyn, kontrol og klageadgang. Formålet med den foreslåede ændring er at fremme brugen af varetægtsfængsling i surrogat på egen bopæl med elektronisk fodlænke, når formålet med varetægtsfængslingen kan opnås hermed, og det er praktisk muligt for myndighederne. Det vil som hidtil være en forudsætning, at sigtede samtykker, og at de almindelige betingelser for varetægtsfængsling er opfyldt, jf. § 765, stk. 1. Det indebærer bl.a., at kriminalitets-, mistanke- og proportionalitetskravet vil skulle være opfyldt, ligesom der vil skulle være et fængslingsgrundlag. Det vil som hidtil også være en forudsætning, at den varetægtsfængslede ikke er sigtet for grov personfarlig kriminalitet, jf. den gældende bestemmelse i § 765, stk. 3.

Advokatrådet har forståelse for, at det er nødvendigt at regulere rammerne for og indholdet i de forskellige myndigheders opgaver i forbindelse med den påtænkte ordning. Advokatrådet kan dog være bekymret for, om ordningen kan forventes at få væsentlig praktisk betydning, når der i udkastet opstilles forholdsvis vidtgående forudsætninger og kriterier for ordningens anvendelse i konkrete tilfælde.

I udkastets § 4 opstilles der en række betingelser for anvendelse af varetægtsfængsling i surrogat på egen bopæl med elektronisk fodlænke. Det forekommer Advokatrådet uklart, hvem bestemmelsen er rettet til, og hvordan bestemmelsen forventes anvendt. Advokatrådet skal i den forbindelse fremhæve, at retsplejeloven alene indeholder den betingelse for varetægtsfængsling i surrogat, at varetægtsfængslingens øjemed kan opnås ved mindre indgribende foranstaltninger, som sigtede samtykker i. Bestemmelsen i § 4 indeholder efter Advokatrådets opfattelse mere restriktive betingelser, hvorfor bestemmelsen efter Advokatrådets opfattelse bør omformuleres således, at det tydeligere fremgår, at der er tale om forskrifter rettet til anklagemyndigheden og Danmarks Fængsler som retningslinjer.

Det forudsættes, at Danmarks Fængsler efter anmodning fra politiet udfærdiger en egnethedsvurdering efter nærmere opregnede kriterier. Advokatrådet finder anledning til at påpege, at det i tilvejebringelsen af en egnethedsvurdering som beskrevet i udkastet i nogle tilfælde må påregnes at ville strække sig over et uforholdsmæssig langt tidsrum i forhold til sagens karakter. Det giver ikke megen mening at sætte et større apparat i bevægelse i tilfælde, hvor det er nærliggende at forvente en løsladelse efter et forholdsvis kortvarigt varetægtsforløb. I den forbindelse bemærkes det, at det efter udkastet er en forudsætning for tilvejebringelsen af visse oplysninger, at dette kun sker ”i det omfang, det er nødvendigt”. Advokatrådet skal anbefale, at tilvejebringelsen af egnethedsvurderingen i alle tilfælde tilpasses efter omstændighederne. Der lægges i udkastet op til, at en mere indgående egnethedsvurdering kan undlades, i tilfælde, hvor det er helt åbenbart, at betingelserne ikke er opfyldt. Det ville efter Advokatrådets opfattelse være ønskeligt, hvis samme tilgang var mulig i tilfælde, hvor det er åbenbart, at betingelserne er opfyldt.

Advokatrådet finder det tillige uheldigt og utilfredsstillende, at der ikke i udkastet til bekendtgørelse er indtænkt en inddragelse af forsvareren i forbindelse med sagsbehandlingen eller forhandlingen i retten. Advokatrådet opfordrer i den forbindelse til, at forsvarerens adgang til at bidrage med oplysninger i forbindelse med egnethedsvurderingen kommer til udtryk i retningslinjerne for anklagemyndigheden.

Advokatrådet finder det endvidere utilfredsstillende, at kapacitetsforhold indgår som en betingelse for anvendelse af ordningen i konkrete tilfælde, sådan som der er lagt op til i § 4, stk. 1, nr. 5. Fodlænkeordningen har nu i længere tid være praktiseret i forbindelse med straffuldbyrdelse, og der er således ikke tale om, at der skal opbygges en helt ny ordning fra bunden.

Der henvises i øvrigt til Advokatrådets bemærkninger i høringssvar af 14. november 2025 til Justitsministeriet i forbindelse med høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om fuldbyrdelse af straf m.v. og

forskellige andre love (Gennemførelse af dele af aftalen om strafreform og kriminalforsorgens økonomi 2026-2030 m.v.) j.nr. 2025-03934. Advokatrådet anbefalede i den forbindelse bl.a., at Justitsministeriet overvejer indførelse af regler om, at der efter tre måneders varetægtsfængsling afholdes et retsmøde med henblik på en særlig intensiv efterprøvelse af grundlaget for opretholdelse af fængslingen, herunder forslaget om udarbejdelse af en plan for det videre forløb, f.eks. anvendelse af varetægtssurrogat.

Med venlig hilsen

Andrew Hjuler Crichton
Generalsekretær